

Opbrengsten meedenksessie warmtetransitie april 2021

aan:	de raad van de gemeente Hillegom
datum:	6 mei 2021
zaaknummer:	Z-20-134379
datum collegevergadering:	18 mei 2021
portefeuillehouder:	Karin Hoekstra
behandelend ambtenaar:	Marianne Nevens
embargo:	☐

Inhoud mededeling

In oktober 2020 zijn we gestart met de participatie over de energietransitie (Regionale Energiestrategie (RES), Lokale Energiestrategie (LES), Transitievisie Warmte (TVW)) onder inwoners, stakeholders en ketenpartners. In februari bent u geïnformeerd over de resultaten van het participatietraject tot dan toe. Nu informeren wij u over de opbrengsten van de meedenksessie over de warmtetransitie in Hillegom, die deel uitmaakt van dit participatietraject.

In maart nodigden we onze inwoners uit voor een online energiecollege op 6 april voor Hillegom, Lisse én Teylingen en twee meedenksessies voor de gemeente Hillegom over de warmtetransitie (20 april) en over wind- en zonne-energie (31 mei). De uitnodiging werd huis aan huis verstuurd met de lokale krant. Daarnaast waren er aankondigingen op borden langs de weg, op sociale media, via de pers, in de duurzaamheidskrant, in de energienieuwsbrief, op onze eigen website en die van de Groene Uitdaging en op de gemeentepagina.

Zo'n 380 inwoners van Hillegom, Lisse en Teylingen meldden zich aan voor het informatieve energiecollege waarvan er 250 live aanwezig waren. Het energiecollege is opgenomen en nog steeds te bekijken op [YouTube](#).

Zeventig inwoners van Hillegom meldden zich aan voor de meedenksessie over de warmtetransitie (aardgasvrije wijken). Dertig mensen deden daadwerkelijk mee. De ervaring leert dat de warmtetransitie in deze fase nog vrij abstract is voor veel inwoners. De meeste mensen praten pas mee over een uitvoeringsplan voor hun wijk.

De groep deelnemers aan de meedenksessie was zeer divers; er waren huurders en huiseigenaren, starters en gepensioneerden, mannen en vrouwen, mensen die al jaren aan het verduurzamen zijn en mensen die nog aan het begin van de transitie staan, mensen die haast hebben en mensen die liever afwachten.

De bijeenkomst begon met een plenair deel van ongeveer veertig minuten met toelichting door Christiaan Hoetz van Royal Haskoning DHV, een kort interview met wethouder Karin Hoekstra en gelegenheid voor (technische) vragen. Daarna gingen de deelnemers in kleine groepjes uit elkaar, zoveel mogelijk ingedeeld op basis van hun postcode zodat hun woonsituatie enigszins vergelijkbaar was.

Het gesprek ging 45 minuten lang over:

- a) wat deelnemers belangrijk vinden bij het zoeken naar goede warmteoplossingen
- b) waar zij tegenaan lopen bij isoleren en energie besparen

- c) wat zij vinden van de ambitie, het tempo en de rol van de gemeente in de transitie.

Belangrijke opbrengsten uit het gesprek zijn:

- Deelnemers hebben zorgen over de kosten van het aardgasvrij maken van wijken. Voor een deel van hen zijn of lijken de investeringen te groot. Anderen willen wel investeren, maar dat moet geen 'weggegooid' geld zijn.
- Deelnemers ervaren dat er nog te veel onzeker is rond technische oplossingen. Daarom vinden ze het te vroeg om te beslissen. Voor grote investeringen doen inwoners nu vaak een pas op de plaats, ze wachten op collectieve oplossingen.
- Deelnemers vinden dat de gemeente vooral moet zorgen dat iedereen meegenomen wordt. Ze vinden participatie belangrijk en ook nodig voor draagvlak, maar kijken wel naar de gemeente om duidelijk richting te geven.
- Deelnemers hebben behoefte aan het eerlijke en complete verhaal. Zij willen weten wanneer wat gaat gebeuren en welke oplossingen er komen (het liefst op wijkniveau). Zij willen graag goede en duidelijke informatie van een onafhankelijke partij. Ze zien daarin een belangrijke rol voor de gemeente weggelegd.
- Deelnemers vinden dat zij zelf ook een verantwoordelijkheid hebben op het gebied van isolatie. Tegelijkertijd merken inwoners op dat er mensen zijn die wel kunnen maar niet willen, en dat er ook mensen zijn die wel willen maar niet kunnen.
- Deelnemers vinden dat de gemeente het gevoel van urgentie op mensen moet overbrengen. Laat zien dat we met z'n allen aan de slag moeten, en dat inwoners er zelf ook voordeel bij hebben.
- Niet alle deelnemers willen snel beginnen. Zij hopen dat door innovaties in de toekomst betere of goedkopere oplossingen beschikbaar komen.

Deelnemers waarderen de meedenksessie en blijven in de toekomst graag op deze manier betrokken. Ook blijven zij graag op de hoogte van de ontwikkelingen. Ze willen weten wanneer wat gaat spelen.

De opbrengsten van de meedenksessie over de warmtetransitie zijn samengevat in de rapportage 'Opbrengst meedenksessie warmtetransitie' (bijlage 1).

Het vervolg

De opbrengsten van de meedenksessie worden verwerkt in de Transitievisie Warmte. Dit najaar krijgt u de Transitievisie Warmte ter vaststelling aangeboden. Daarin geven we ook aan welke projecten en activiteiten komende jaren uit zouden willen voeren, om de doelen uit de Transitievisie Warmte te behalen én hoe we inwoners, ondernemers en anderen in de gemeente daarbij willen betrekken.

Rol van de raad

Het is aan de raad om de resultaten van het participatietraject en de opbrengsten van de meedenksessie over de warmtetransitie in het bijzonder, later dit jaar mee te wegen bij de besluitvorming over de Transitievisie Warmte.

Bijlage:

1. rapportage 'Opbrengst meedenksessie warmtetransitie'

Opbrengst meedenkessie warmtetransitie

Gemeente Hillegom

E:M+MA.

11 mei 2021

Inhoudsopgave

- 1. Leeswijzer**
- 2. Dit vinden we belangrijk in de warmtetransitie**
- 3. Maatregelen in je eigen huis**
- 4. Ambitie en tempo van de warmtetransitie**
- 5. Aanbevelingen en kansen**
- 6. Verantwoording**

Leeswijzer

E:M+MA.

think. do. connect.

Leeswijzer

Op dinsdag 20 april spraken we met inwoners van de gemeente Hillegom over de warmtetransitie. De meedenksessie was vooral bedoeld om visies, meningen, zorgen, kansen en aanbevelingen op te halen die inwoners van Hillegom hebben over de warmtetransitie. In dit document hebben we die verzameld.

Het gesprek met deelnemers ging over drie thema's:

- + Dit vinden we belangrijk in de warmtetransitie
- + Eigen huis isoleren
- + Ambitie en tempo van de warmtetransitie

In dit document geven we per thema weer wat de belangrijkste opbrengsten zijn uit de gesprekken. Ook beschrijven we daarna een aantal kansen, tips en suggesties die deelnemers tijdens de gesprekken deden.

Dit vinden we
belangrijk

E:M+MA.

think. do. connect.

Kosten

Deelnemers hebben zorgen over de kosten, voor een deel van hen zijn of lijken de investeringen te groot. Anderen willen wel investeren, maar dat moet geen 'weggegooid' geld zijn. Het moet duidelijk zijn welke kant de gemeente opgaat, en het moet ook niet zo zijn dat er later ineens subsidie komt voor investeringen die men net heeft gedaan. Deelnemers willen juist dat er voor hen financieel voordeel komt.

Voor grote investeringen doen deelnemers nu vaak een pas op de plaats, ze wachten op duidelijkheid over al dan niet collectieve oplossingen.

“Oudere mensen gaan deze stappen niet meer maken, die halen het er nooit meer uit.”

Inwoner

“Wat betekent kostenneutraal, waar de overheid het steeds over heeft?”

Inwoner

Welke oplossingen

Deelnemers ervaren dat er nog te veel onzeker is rond technische oplossingen. Daarom vinden ze het te vroeg om te beslissen. Ook werd benoemd dat de alternatieven voor aardgas wel echt duurzaam moeten zijn.

Er zijn zorgen over de mooie streek en de bollenvelden, die mogen niet verdwijnen. En niet iedereen wil in een collectief mee, deelnemers willen zelf keuzes kunnen maken.

“Bij restwarmte uit Rotterdam kun je je vraagtekens zetten. Ga eens kijken bij een afvalverbrander!”

Inwoner

Wat willen we van de gemeente

Deelnemers vinden dat de gemeente vooral moet zorgen dat iedereen meegenomen wordt. Ze vinden participatie belangrijk en ook nodig voor draagvlak, maar kijken wel naar de gemeente om duidelijk richting te geven.

De gemeente kan mensen verleiden mee te doen aan de warmtetransitie, door te zorgen dat zij er zelf baat bij hebben, denken deelnemers.

Ten slotte willen deelnemers echt goed geïnformeerd worden. Daarvoor moet je de gemeente wel goed weten hoe het zit, en sommige deelnemers hebben het idee dat dat niet zo is. Waarschijnlijk weten inwoners de beschikbare kennis en informatie bij de gemeente, zoals energiecoaches en het Duurzaam Bouwloket, nog niet altijd te vinden.

“Geef mensen bijvoorbeeld de kans om financieel te participeren.”

Inwoner

Informatievoorziening

Deelnemers hebben behoefte aan het eerlijke en complete verhaal. Zij willen weten wanneer wat gaat gebeuren. En welke oplossingen er komen. En het liefst op wijkniveau. Voor veel woningen zijn de oplossingen vergelijkbaar.

Ook informatie over subsidies is onduidelijk, moeilijk toegankelijk en 'zwabbert'.

Deelnemers vinden nu nog veel onduidelijk. Zij willen graag goede en duidelijke informatie van een onafhankelijke partij. Ze zien daarin een belangrijke rol voor de gemeente.

“Ik woon in het buitengebied en wil een hybride systeem plaatsen. Waar kan ik terecht voor goed advies?”

Inwoner

“Duurzaam Bouwloket heeft super goede info over isolatie!”

Inwoner

Maatregelen in je eigen huis

Verantwoordelijkheid

Deelnemers vinden dat zij zelf ook een bepaalde verantwoordelijkheid hebben op gebied van isolatie. Tegelijkertijd merken deelnemers op dat er mensen zijn die wel kunnen maar niet willen, en dat er ook mensen zijn die wel willen maar niet kunnen.

“ Ik heb helemaal geen tijd om zoveel offertes aan te vragen.”

Inwoner

Behoeften

Deelnemers willen graag weten wat de plannen van de gemeente zijn voor hun eigen buurt of wijk, zodat ze weten waarop zij zich kunnen voorbereiden. Er is behoefte aan duidelijkheid over waar we nu staan, en wat de mogelijkheden zijn. Deelnemers zijn benieuwd hoe de gemeente eigenlijk in de hele energietransitie staat.

In de meedenksessie benoemen deelnemers meermaals dat het lastig is om te achterhalen welke oplossingen geschikt zijn voor de eigen woning, en hoe je een betrouwbare installateur of aannemer vindt die kwaliteit levert.

“Er zijn veel cowboys op de markt, die slechte kwaliteit leveren.”

Inwoner

Zorgen en vragen

Deelnemers vragen ten slotte aandacht voor de volgende vraagstukken:

- + Wat kun je verder nog doen, als je alles al geïsoleerd hebt?
- + Wat als in mijn huis weinig mogelijk is door afwezigheid van spouwmuren of kruipruimte?
- + Willen oudere mensen nog wel investeren in duurzaamheid?
- + Gaat het een verplichting worden om te isoleren, komt de gemeente straks je huis inspecteren?

“Hij maakt wel geluid, maar ik heb er geen last van. Kom vooral een keer luisteren naar mijn warmtepomp!”

Inwoner

Meer zorgen en vragen

- + Hoe weet ik wat betrouwbaar is, en hoe ver moet ik gaan met isoleren?
- + Er zijn zorgen over het geluid dat een warmtepomp produceert.
- + Er zijn ook zorgen over de kwaliteit van de oplossingen en de snelheid die gemaakt wordt.

“Hij maakt wel geluid, maar ik heb er geen last van. Kom vooral een keer luisteren naar mijn warmtepomp!”

Inwoner

Ambitie en tempo van de warmtetransitie

Snel of afwachten?

Deelnemers vinden dat de gemeente het gevoel van urgentie op mensen moet overbrengen. Laat zien dat we met z'n allen aan de slag moeten, en dat inwoners er zelf ook voordeel bij hebben.

Toch willen andere deelnemers niet te snel beginnen. Zij hopen dat door innovaties in de toekomst betere of goedkopere oplossingen beschikbaar komen.

Er is vertrouwen in de techniek die nog gaat komen, maar deelnemers vragen zich af of er wel voldoende vakmensen zijn.

“Laat mensen weten wanneer, wat gaat spelen. Communiceer!”

Inwoner

“Offertes laten nu eindeloos op zich wachten, en de kwaliteit van de adviezen is maar afwachten.”

Inwoner

Betrokkenheid inwoners

Deelnemers gaven er blijk van de meedenksessies te waarderen en graag in de toekomst ook op deze manier betrokken te blijven, ook als er keuzes gemaakt moeten worden.

Ook blijven deelnemers graag op de hoogte van de ontwikkelingen. Ze willen weten wanneer wat gaat spelen.

“Worden we als inwoners voor een voldongen feit gesteld, of kunnen we echt nog meepraten?”

Inwoner

Aanbevelingen en kansen

Ideeën, tips en suggesties

- + De gemeente zou samen met een groep VVE's een denktank kunnen opzetten. Het gesprek met VVE's vindt men sowieso belangrijk, zeker als het gaat om hoogbouw bijvoorbeeld.
- + Deelnemers denken dat de gemeente ook kan helpen het gesprek te voeren over de (on)mogelijkheden in de transitie als een grote groep bewoners er onderling niet uitkomt.
- + Daarnaast denken deelnemers dat de gemeente inwoners verschillende oplossingen zou moeten laten zien, in voorbeeldwoningen en –wijken. Zodat zij verschillende oplossingen kunnen ervaren, voordat hun eigen huis aan de beurt is.
- + De gemeente zou na moeten gaan wat de opbouw en bereidwilligheid van de inwoners is. Hoeveel oudere mensen? Hoeveel jongere mensen? Wie willen wanneer welke stappen zetten?

“Laat mensen zien dat we met z'n allen aan de slag moeten en enthousiasmeer mensen daarvoor!”

Inwoner

Verantwoording

E:M+MA.

think. do. connect.

Verantwoording

Omdat de gemeente met de veranderingen in energievoorzieningen in huizen en gebouwen letterlijk bij de inwoners thuis komt, moet iedereen de kans krijgen hierover mee te denken. Zo kunnen we de plannen aanpassen aan de lokale situatie en wensen in de buurt, en worden inwoners en gemeente samen 'eigenaar' van het plan.

Met dat doel gaat de gemeente met inwoners in gesprek. Dit verslag geeft de opbrengst weer van de online meedenksessie op 20 april over aardgasvrije wijken in Hillegom, waaraan 30 inwoners deelnamen.

Tijdens de meedenksessie hebben inwoners vanuit verschillende uitgangsposities met elkaar gesproken over de warmtetransitie. Er waren huurders en huiseigenaren, starters en gepensioneerden, mensen die al jaren aan het verduurzamen zijn en mensen die nog aan het begin van de transitie staan, mensen die haast hebben en mensen die liever afwachten. Bovendien heeft de gemeente geluk met een groep technisch zeer onderlegde inwoners die ook met de gemeente willen meedenken over technische (on)mogelijkheden van oplossingsrichtingen.

think. do. connect.

E:M+MA.